

7.10.2025

## Seurantaryhmän asettamispäätös

### Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiouudistus ja rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän uudistaminen (RISE 3.0)

#### 1 Asettaminen

Oikeusministeriö on tänään asettanut seurantaryhmän tukemaan virkatyönä tehtävää lainvalmistelua, joka koskee Rikosseuraamuslaitoksen kaksivaiheisen organisaatiouudistuksen toista vaihetta, johon liittyy myös rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän uudistaminen.

#### 2 Toimikausi

Seurantaryhmän toimikausi on 7.10.2025-31.3.2026.

#### 3 Tausta

Rikosseuraamuslaitoksessa tuli 1.9.2022 voimaan kaksivaiheisen organisaatiouudistuksen ensimmäinen vaihe, jonka tarkoituksena oli luoda aikaisempaa yhtenäisempi ja valtakunnallisesti toimiva virasto. Tavoitteena oli lisätä Rikosseuraamuslaitoksen toiminnan vaikuttavuutta ja yhdenmukaisuutta erityisesti rikosseuraamusten sisällöissä sekä vankeja ja yhdyskuntaseuraamusasiakkaita koskevissa ratkaisuihin. Organisaatiouudistuksessa Rikosseuraamuslaitoksen yhteiset toiminnot järjestettiin hoidettaviksi neljällä vastuualueella, jotka ovat kehittämisestä ja ohjauksesta, asiakasprosesseista, hallinto- ja tukipalveluista sekä operatiivisesta toiminnasta vastaavat vastuualueet. Operatiivisen toiminnan vastuualueelle perustettiin 11 rikosseuraamuskeskusta, jotka koostuvat vankiloista ja yhdyskuntaseuraamustoimistoista.

**Postiosoite**  
**Postadress**

Oikeusministeriö  
PL 25  
FI-00023 Valtioneuvosto  
Finland

**Käyntiosoite**  
**Besöksadress**

Meritullinkatu 10  
00170 Helsinki  
Finland

**Puhelin**  
**Telefon**

0295 16001  
Internat.  
+358 295 16001

**Faksi**  
**Fax**

09 160 67730  
Internat.  
+358 9 160 67730

**S-posti, internet**  
**E-post, internet**

kirjaamo.om@gov.fi  
www.oikeusministerio.fi  
www.justitieministeriet.fi

Oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen välisen tulossopimuksen mukaisesti Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiouudistuksen toinen vaihe toteutetaan vuosina 2026–2027. Rikosseuraamuslaitos teki tätä koskevan esityksen oikeusministeriölle maaliskuussa 2025. Toisen vaiheen uudistuksessa on kyse Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisten tehtävien järjestämisestä erityisesti rikosseuraamuskeskustasolla.

Valtioneuvoston vuonna 2022 antaman oikeudenhoidon selonteon (Valtioneuvoston julkaisuja 2022:67) mukaan Rikosseuraamuslaitoksen toimintakyvyn turvaamiseksi sekä toiminnan tuloksellisuuden, turvallisuuden ja vaikuttavuuden ylläpitämiseksi Rikosseuraamuslaitokselle tulisi osoittaa yhteensä 400 henkilötyövuoden lisäresurssi vuoteen 2027 mennessä. Rikosseuraamuslaitoksen toiminnan tason nostaminen lainsäädännön vaatimusten edellyttämälle tasolle vaatisi arvion mukaan vielä merkittävästi suurempaa henkilöstömäärää vuoteen 2030 mennessä, pääosin ohjaus- ja valvontatehtäviin. Eduskunta antoi oikeudenhoidon selontekoon liittyen koulutusselvitystä koskevan lausuman, jossa se edellytti muun muassa, että rikosseuraamusalan koulutuksen kehittämistarpeita ja -mahdollisuuksia tulee selvittää. (Eduskunnan kirjelmä EK 84/2022 vp – VNS 13/2022 vp)

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman (Valtioneuvoston julkaisuja 2023:58) mukaisten rikosoikeus- ja seuraamusjärjestelmän tiukennusten on arvioitu nostavan päivitäistä vankilukua usealla sadalla vangilla. Nämä ja aikaisemmat lainsäädäntömuutokset edellyttävät paitsi vankipaikkojen myös vankiloissa työskentelevän henkilöstön määrän lisäämistä. Jo ennen hallitusohjelman mukaisia uudistuksia vankipaikat ovat täyttyneet ja koulutetun valvontahenkilöstön määrä on riittämätön. Rikosseuraamuslaitoksen on välttämätöntä saada vankiloihin riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä. Tarve koskee erityisesti valvonta- ja ohjaushenkilöstöä.

Organisaatiouudistuksen edellyttämiä säädösmuutoksia tehtäessä säädettäisiin myös Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuudesta hankkia laissa säädetyin edellytyksin julkisia hallintotehtäviä sisältäviä toimia yksityisiltä palvelutuottajilta. Kyse olisi erityisesti järjestöjen tuottamista rikoksettomien elämän tukemisen toiminnoista.

#### 4 Tehtävät

Seurantaryhmän tehtävänä on tukea oikeusministeriössä virkatyönä tehtävää lainvalmistelua, joka koskee:

- 1) Rikosseuraamuslaitoksen kaksivaiheisen organisaatiouudistuksen toista vaihetta eli Rikosseuraamuslaitoksen operatiivisten tehtävien järjestämistä erityisesti rikosseuraamuskeskustasolla,
- 2) rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän uudistamista sekä
- 3) Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuutta hankkia julkisia hallintotehtäviä sisältäviä toimia yksityiseltä palvelutuottajalta.

Edellä 1.- ja 2.-kohdissa tarkoitettuja asioita koskeva virkavalmistelu perustuu Rikosseuraamuslaitoksen laajapohjaisen valmistelunsa pohjalta tekemään esitykseen. Edellä 3.-kohtaa koskeva virkavalmistelu perustuu asian selvittämiseen oikeusministeriössä.

Seurantaryhmän tulee seurata ja arvioida virkatyönä tehtävää lainvalmistelua säännöllisesti siten, että lainvalmistelussa on mahdollisuus harkinnan mukaan ottaa huomioon seurantaryhmässä esitetyt näkemykset.

Hallituksen esitysluonnos on tarkoitus lähettää lausunnolle loppuvuonna 2025. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa alkukeväästä 2026. Uudistus tulisi voimaan 1.1.2027.

## 5 Organisointi

Puheenjohtaja:

erityisasiantuntija Anna-Liisa Sandvik, oikeusministeriö

Jäsenet:

hallitusneuvos Anne Hartoneva, oikeusministeriö, toimii myös seurantaryhmän sihteerinä

opetusneuvos Minna Bálint, opetus- ja kulttuuriministeriö

varajäsenenään opetusneuvos Maarit Palonen, opetus- ja kulttuuriministeriö

vastuualueen johtaja Riitta Kari, Rikosseuraamuslaitos

varajäsenenään yksikönpäällikkö Pekka Keskinen, Rikosseuraamuslaitos

vastuualueen johtaja Pauli Nieminen, Rikosseuraamuslaitos

varajäsenenään yksikönpäällikkö Heli Tamminen, Rikosseuraamuslaitos

yksikönpäällikkö Anni Ritari, Rikosseuraamuslaitos

varajäsenenään muutosjohtaja Anu Autio, Rikosseuraamuslaitos

yksikönpäällikkö Johanna Huusko, Rikosseuraamusalan koulutuskeskus

varajäsenenään yliopettaja Otso Lapinleimu, Rikosseuraamusalan koulutuskeskus

puheenjohtaja Seija Mäenpää, Vankilavirkailijain Liitto VVL ry.

varajäsenenään Tommi Kiiala, VVL ry.

puheenjohtaja Pekko Summanen, Rikosseuraamusalan henkilöstöyhdistys RikHE ry.  
varajäsenenään Sirpa Marttila, RikHe ry.

Veera Virolainen, Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry.  
varajäsenenään Sanna Harjula, Rikosseuraamusala Talentia ry.

lakimies Jani Kotoaro, Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry.  
varajäsenenään erityisasiantuntija Peter Blomster, JUKO ry.

Seurantaryhmän kokoonpanossa on pyritty ottamaan huomioon naisten ja miesten välistä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n vaatimus, jonka mukaan seurantaryhmässä tulee olla vähintään 40 prosenttia sekä naisia että miehiä, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Vaatimusta ei ole voitu täyttää sen vuoksi, että seurantaryhmässä tarvitaan Rikosseuraamuslaitoksen organisaatorakenteen mukainen edustus sekä rikosseuraamusalan kysymyksiin käytännössä perehtyneiden ammattiryhmien edustus.

Seurantaryhmän kokoonpanoa voidaan tarvittaessa täydentää sen toimikauden aikana.

## 6 Kustannukset ja rahoitus

Seurantaryhmän työskentelyyn osallistumisesta ei makseta korvauksia. Kukin organisaatio vastaa edustajiensa matka- ja muista kuluista.

Osastopäällikkö

Ville Hinkkanen

Yksikönpäällikkö

Lauri Rautio

JAKELU: seurantaryhmän jäsenet  
Rikosseuraamuslaitos

TIEDOKSI: erityisavustaja Annika Hoffrén  
kansliapäällikkö Antti Leinonen  
OM/ viestintäyksikkö  
OM/ kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto

**VN/23361/2025-OM-8**

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: